

Czwartek 04.10.2018

Aktualności Podatki Finanse osobiste ZUS i emerytura Giełda Kursy walut Konsument i zakupy Pieniądze Ekstra
Przedsiębiorca Roku Praca Więcej

ZUS i emerytura

Tyrowicz: Musimy zdecydować, czego oczekujemy od systemu emerytalnego

Rozmawiał Marcin Bojanowski 27 sierpnia 2011 | 01:00

OFE Marcin Bojanowski

ZUS emerytura

Musimy zdecydować, czego oczekujemy od systemu emerytalnego. Czy chcemy mieć tylko niewysokie, ale gwarantowane emerytury? Wtedy niska składka do OFE wystarczy - mówi dr Joanna Tyrowicz z Uniwersytetu

Wybory samorządowe przysięw... jak wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

NAJCZĘŚCIEJ CZYTANE

- 1 Pokazali apartamenty w Złotej 44. Cena: 65 tys. za metr
- 2 Autosany Beksińskiego. Tak mogły wyglądać autobusy w czasach PRL-u
- 3 57 km przez Alpy. Najdłuższy tunel na świecie już otwarty
- 4 Zmierzch galerii handlowych. Już nie liczą się zakupy, lecz dobra zabawa. Na miejscu galerii powstają nawet... szpitale
- 5 Coraz szybciej kolejną. O ile skrócą się czasy przejazdów?

Czytaj o wyborach

Marcin Bojanowski: Udała nam się reforma emerytalna?

Dr Joanna Tyrowicz: Reforma to duże słowo. W Polsce nigdy realnie nie wprowadziliśmy umów emerytalnych, które obowiązują w większości krajów, a które stanowiłyby prawdziwą reformę systemu. W normalnym świecie system emerytalny polega na tym, że ubezpieczający - np. fundusz emerytalny - bierze na siebie ryzyko, że będziemy żyli dłużej, niż się dzisiaj wydaje. To za to płacimy mu premię.

W Polsce mamy skarbonkę, do której wrzucamy pieniądze na emeryturę, a OFE biorą od tego premię. "Gazeta" przekonywała, że te opłaty są zbyt wysokie. Nie, one są fundamentalnie nieuzasadnione. Rozumiałabym, gdyby fundusze pobierały jedynie stałą opłatę od pieniędzy, które muszą zainwestować na rynku.

Tymczasem nawet prowizja za

Wybory samorządowe przesadza o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, prześluz, że na

Czytaj o wyborach

Chodzi o to, żeby tak ustawić system, aby gracze grali w to, co jest dobre dla obywateli, a nie dla nich samych. Błąd popełniliśmy na początku. W 1999 r. do nowego systemu mogło wejść 25 roczników. O nich fundusze stoczyły walkę. Kto nie wziąłby w niej udziału, wiedział, że nie przeżyje na tym rynku.

Nic dziwnego, że fundusze nastawiły się na akwizycję. Nie było rzetelnej informacji, a każdy gdzieś musiał się zapisać. OFE wyszły z założenia: jeśli nie będzie należał do mnie, to nie zarobię. Naturalne było to, że skupiły się na zdobywaniu nowych członków. Teraz ponosimy jedynie konsekwencje tamtych decyzji.

Mieliśmy alternatywę?

- Zawsze jest jakaś alternatywa. Gdybyśmy zostali na początku po równo rozlosowani między fundusze, wszystkie warte przecież na starcie tyle samo, nie byłoby

tego problemu. Jeżeli dodatkowo
Wybory samorządowe przesadza o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

Czytaj o wyborach

sposob moglyby przyciągac do siebie nowe osoby.

Zabrakło wyobraźni.

Nienawidziliśmy wtedy ZUS, więc dobry rząd dał nam prywatne, kolorowe OFE. Ale to jeszcze nie była reforma. System powinien zostać tak ustawiony, żeby OFE grały w to, co jest dobre dla obywateli - firmy same zadbają o siebie.

Zmiany planowane przez rząd to zmieniają?

- Te propozycje nie idą w dobrym kierunku. Wprowadzenie przy każdym OFE subfunduszy doprowadzi do tego, że pieniądze młodych ludzi będą inwestowane agresywnie, a im bliżej do emerytury - coraz bezpieczniej. A przecież dla nas najważniejsze są pieniądze, które odłożymy jako młodzi. To one będą procentowały przez całe zawodowe życie.

Wprowadzenie subfunduszy sprawi, że będziemy ryzykować

pieniądze właśnie w młodym

Wybory samorządowe przesadza o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

Czytaj o wyborach

- Pan mówi, że jak zarobi jakieś pieniądze, to nie chce ich później stracić. A ja, że nie mogę ryzykować straty pieniędzy, które mają pracować na moją emeryturę przez 40 lat. System kapitałowy oparty jest na magii procentu składanego. Dzisiaj odłożone 100 zł inwestowane bezpiecznie - np. na 2 proc. w skali roku - i tak będzie warte 220 zł za 40 lat. Jeśli z dzisiaj odłożonego 100 zł za miesiąc zostanie już tylko 80 zł, to jedynie te 80 zł będzie inwestowane przez kolejne lata. To jest wbrew logice, by ryzykować za młodu. Tych strat już nie odrobimy. Dlatego nie możemy sobie pozwolić, żeby pieniądze, które mają pracować przez 40 lat, straciły na początku.

Naturalnie mogą być takie młode osoby, które ryzykować chcą - choć ja bym je edukowała, że nie powinny - i przecież mogą to robić na własną rękę. Ale nie może być tak, że to państwo za nas decyduje, że wszyscy najpierw inwestujemy

Wybory samorządowe przesadza o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

Czytaj o wyborach

może w ogóle nie grać pieniądze

przyszłych emerytów na giełdzie, jak chce minister pracy Jolanta Fedak?

- Potrzebujemy systemu kapitałowego z powodu starzenia się społeczeństwa, ale to, jaki wariant wybierzemy, nie jest przesądzone. To, że robiliśmy coś przez dziesięć lat, nie oznacza, że tak musi zostać. Szczęśliwie nie cofnęliśmy pieniędzy do ZUS, więc to, co już zostało zainwestowane, zostaje. Można te środki inwestować na wiele sposobów. Niekoniecznie za pośrednictwem towarzystw emerytalnych prowadzących dane OFE. A że towarzystwa mogą nie być zachwycone, że rozwiązujemy rynek, który najpierw stworzyliśmy - to trudno.

To co dalej?

- Są rozwiązania działające w innych krajach, których do tej pory w ogóle nie rozpatrywaliśmy.

Wybory samorządowe przesadka o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

Czytaj o wyborach

relację zwrotu do ryzyka – zajęliby się ich pomnażaniem, a prowadzący aukcję balansowałiby ryzyko. W takich aukcjach mogłyby naturalnie startować grupy kapitałowe, które dziś prowadzą towarzystwa emerytalne.

Innym, znacznie łatwiejszym do przeprowadzenia rozwiązaniem jest wprowadzenie możliwości podziału naszej składki np. między trzy fundusze. Teraz jest tak, że wybieramy raz - jesteśmy członkami jednego OFE. Załóżmy, że moglibyśmy 30 proc. składki włożyć do Avivy, 20 proc. - do ING, a 50 proc. - do PZU.

Jeszcze bardziej komplikowałoby to system.

- Wcale nie. To dodanie dwóch nowych kolumn w systemie informatycznym ZUS, a dla ludzi mogłoby to być atrakcyjne. Proszę zobaczyć, jak kupujemy ubezpieczenia. Mało kto kupuje wszystkie w tej samej firmie. Jeśli

Wybory samorządowe przesadza o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

Czytaj o wyborach

angielskie powiedzenie mówi o tym, by nie wkładać wszystkich jajek do jednego koszyka - to naturalne myślenie, żeby nie mieć wszystkiego w jednej firmie. Tak na wszelki wypadek. Same firmy, które przecież dążą do tego, żeby sprzedać jednej osobie jak najwięcej swoich produktów, napotykają tutaj poważną barierę. Poza tym taki system może być przyjazny - wszystko moglibyśmy sprawdzić sobie sami w internecie. I także tam dokonywać zmian.

Po obniżeniu przez rząd składki do OFE ma to jeszcze znaczenie?

- Zakłada pan, że musimy się podporządkować woli rządu. A nie musimy. Jest Trybunał Konstytucyjny, który może zakwestionować tamtą decyzję. Pytanie, ile powinniśmy docelowo przekazywać do ZUS, a ile do części kapitałowej. Nadal nie wiadomo, na jakiej podstawie na początku ustalono takie proporcje, a nie inne.

Wybory samorządowe przesądzą o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

Czytaj o wyborach

gdy ktoś porównuje nas do Szwecji, która ma 2 proc., to przypominam, że Szwedzi mają dodatni przyrost naturalny i reformę emerytalną wprowadzili dlatego, że chcieli, a nie musieli. My w tej szczęśliwej sytuacji nie jesteśmy.

Ile to powinno być?

Zanim ustalimy proporcje, musimy zdecydować, czego od tego systemu oczekujemy. Czy chcemy mieć tylko niskie, ale gwarantowane emerytury? Wtedy niższa składka wystarczy. Jeśli oczekujemy więcej, to składka powinna wzrosnąć.

Najpierw jednak państwo powinno wziąć na siebie elementarną odpowiedzialność za wytłumaczenie ludziom, na czym polega reforma emerytalna, gdzie się zaczyna, a gdzie kończy ich odpowiedzialność. Jaką rolę ma w tym odgrywać państwo, a jaką prywatne instytucje finansowe.

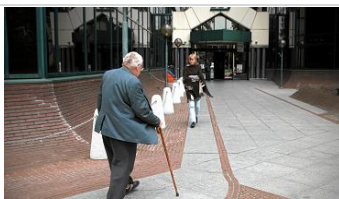
Chociaż od rozpoczęcia reformy

Wybory samorządowe przesądzą o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

Czytaj o wyborach

ZUS i
emerytura

Korzystne zmiany w zagranicznych emeryturach Polaków i pracy delegowanej

ZUS i
emerytura

Waloryzacja rent i emerytur w 2019 r. Podwyżka dla emerytów po 50 zł. Nici z 500 plus dla seniorów

ZUS i
emerytura

Od przyszłego roku więcej odłożymy na emeryturę.

Rząd

Wybory samorządowe przesądzą o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, prześluz, że na

Czytaj o wyborach

ZUS i emerytura

Pracowałeś w Polsce miesiąc lub dwa, a później wyjechałeś za granicę? Masz prawo do polskiej emerytury lub renty z ZUS

ZUS i emerytura

Rząd ustępuje policjantom. Będą odchodzić na emeryturę, mając 45 lat, i dostawać 100 proc. pensji na I4.

Wybory samorządowe przesądzą o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

Czytaj o wyborach

**Emerytury
dla
matek.
Jak
państwo
będzie
wspierać
kobiety,
które nie
mają
odłożonych
składek
ZUS (w
nadmiarze)?**

ZOBACZ TAKŻE

**ZUS nie odłożył żołnierzom
składek emerytalnych**

KOMENTARZE

Możesz komentować, bo jesteś naszym prenumeratorem. Dołącz do dyskusji!

 GRAPE

Skomentuj

WIADOMOŚCI - NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE

Wybory samorządowe przesądzą o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

TEMATY

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

Czytaj o wyborach

wyborcza.pl

aj
iat
inie
spodarka
uka
chnologia
ltura
ort
deo
e Wall Street
rnal
tamy w Polsce

Wyborcza.biz

Aktualności
Giełda
Wymiana walut
Zakupy i finanse
ZUS i emerytury
Podatki
Praca
Motoryzacja i
podróże
Nieruchomości

**Serwisy
lokalne**

Białystok
Bielsko-Biała
Bydgoszcz
Częstochowa
Gliwice
Gorzów Wlkp.
Katowice
Kielce
Kraków
Lublin
Łódź

Wysokieobc...

Najnowsze
Głosy Kobiet
Psychologia
Wasze listy
Portrety Kobiet
Psychologia
Nowy Numer
Wysokie Obcasy
Extra
Zdrowie i Uroda
Jedzenie
IT Girls

Magazyny

Duży Format
Magazyn
Świąteczny
Ale Historia
Tylko zdrowie
Telewizyjna
Książki
Osiem Dziewięć
Poradniki

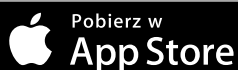
BIQdata.pl

Archiwum
Komunikaty.
Cojestgrane2
Nekrologi
Serwisy partnersk
Gazeta.pl
TOK.fm
Sport.pl
Publio.pl
Kulturalnyskle.

Więcej

Napis
do
redak

Kup prenumeratę

Newsletter

opyright © Agora SA O nas Prywatność Licencje/Kontent Reklama w Internecie Reklama w papierze Kontakt Zgłoś błąd
moc Wszystkie artykuły

Wybory samorządowe przesądzą o tym, jak będzie wyglądało nasze najbliższe otoczenie. Dowiedz się więcej o kandydatach i programach na Wyborcza.pl/Wybory.

Chcemy zachęcić także młodych ludzi do świadomego udziału w tych wyborach. Jeśli znasz kogoś w wieku 18-22 lata, przekaż, że na

Czytaj o wyborach

